

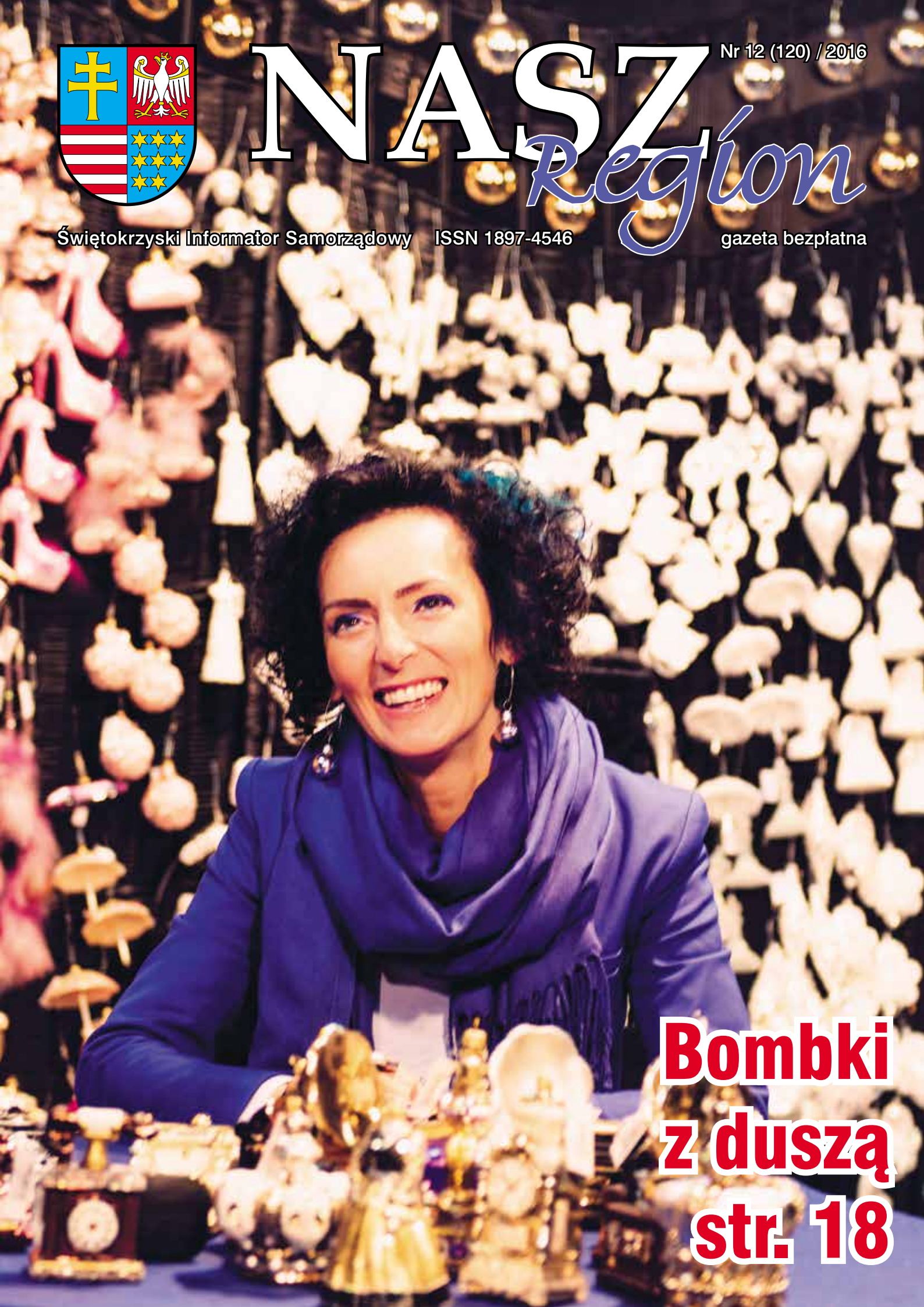
NASZ

Región

Nr 12 (120) / 2016

Świętokrzyski Informator Samorządowy ISSN 1897-4546

gazeta bezpłatna

**Bombki
z duszą
str. 18**

Marszałek connecting people

O 10 latach szefowania samorządowi województwa, niełatwej roli „łączenia ludzi”, starcie w wyborach prezydenckich i dzieleniu czasu między politykę i życie rodzinne - z marszałkiem województwa Adamem Jarubasem rozmawia Iwona Sinkiewicz – Potaczała.

- I co, strześlił szampan na 10-lecie marszałkowania?

Adama Jarubas: - (Śmiech...) Żona przeczytała w jednym z wywiadów, że złożyłem taką deklarację i nawet zapytała, czy dotrzymam słowa. Dotrzymałem. I wypiliśmy z Mariolą rocznicowego szampana. Dzień wcześniej odwiedziłem też rodziców, braci, którzy bardzo mnie wspierali w tej mojej samorządowej drodze. Wspominaliśmy początki mojej pracy w samorządzie województwa... To był taki element wspólnotowego świętowania.

- W listopadzie minęło 10 lat od momentu, kiedy po raz pierwszy sejmik województwa powierzył Panu funkcję Mar-

szalka Województwa Świętokrzyskiego. Jakże to uczucie przez tyle lat sprawować tę najważniejszą w regionie funkcję?

- Na pewno jestem dumny z tego, że od 10 lat mogę pracować na rzecz regionu. Miałem w tym czasie okazję spotkać wielu wspaniałych ludzi – przyjaciół, współpracowników, samorządowców różnych szczebli, ale i konkurentów politycznych, od których również wiele się mogłem nauczyć. Uważam, że jeśli tylko mamy w sobie otwartość – a myślę, że ją mam - to nawet z najbardziej ciętych ripost naszych konkurentów możemy i powinniśmy wyciągać wnioski.

Przez te lata mojej pracy jako marszałka, w sejmiku województwa funkcjonowały różne koalicje, często niełatwe. Zławszoza

pierwsza, trójpartyjna (z PO i PiS) wymuszała swoją umiejętność godzenia wielu interesów. Waldemar Pawlak, parafrazując jedną z reklam telefonów komórkowych, powiedział kiedyś, że „PSL connecting people” (PSL łączy, przybliża ludzi – red.). Myślę, że trochę taką rolę przyjąłem w regionie i dobrze się z tym czuję. Chociaż przyznam, że czasem nie jest łatwo.

- Ma Pan poczucie uczestnictwa w czymś ważnym?

- Zdecydowanie tak. Przez moje ręce przeszły w tym czasie umowy o wartości kilkudziesięciu miliardów złotych. A 10 lat to też czas, w którym człowiek może już obserwować efekty swojej pracy. W tym okre-

się uruchomiliśmy i zamknęliśmy pierwszy Regionalny Program Operacyjny dla województwa na lata 2007-2013. W tym czasie wykorzystywaliśmy pierwsze naprawdę duże pieniądze z Unii Europejskiej na rozwój regionalny w Polsce. Teraz rozpoczęliśmy kolejny okres unijnego finansowania, do 2020 roku. Do dobrego zainwestowania w Świętokrzyskim mamy 5,6 miliarda złotych! Województwo zmienia się, pięknieje. Zrealizowaliśmy wiele inwestycji infrastrukturalnych. I to jest naprawdę wielki powód do zadowolenia. Nadrabialiśmy zapóźnienia, zwłaszcza jeśli chodzi o infrastrukturę drogową, bo tu było najwięcej do zrobienia. I ten proces cały czas trwa – niedawno podpisaliśmy umowy na kolejne projekty modernizacyjne na drogach wojewódzkich; projekty o wartości ponad pół miliarda złotych! To też pokazuje o jakiej skali inwestycji mówimy.

Ale w nowym RPO, tym obecnie realizowanym szczególnie nacisk kładziemy na wsparcie przedsiębiorczości, wzmocnienie biznesu. Mamy na ten cel 1,5 mld złotych. To w najbliższych latach powinno zaowocować nie tylko poprawą jakości życia, ale i lepszymi zarobkami mieszkańców województwa.

Kiedyś, jak Bóg da, jak dożyję do emerytury, to jeżdżąc po regionie, będę sobie wspominał, że w zasadzie w każdej gminie jest jakiś element infrastruktury, jakaś inwestycja, która wiąże się z tym czasem, gdy pełniłem funkcję marszałka.

- Jak Pan wspomina tego 32-latką obejmującego fotel marszałka województwa – najważniejszą funkcję poli-

tyczną w regionie?

- Przede wszystkim miał wiele wątpliwości: czy podoba, czy wytrzyma ten długi okres trudnych negocjacji koalicyjnych. Miałem w tym okresie silne wsparcie kolegów, którzy podświadomie wiedzieli, że tego wsparcia potrzebuję. Ale z biegiem czasu stawałem się coraz bardziej samodzielny. Oczywiście nie było tak, że już na samym początku byłem praktykiem samorządowym, praktykiem władzy; że wiedziałem jak to wszystko ma być urządzone. Na początku wiele osób, starszych doświadczonych samorządowców pomagało mi. Ale też starałem się szybko uczyć. I od początku – a z biegiem czasu uważam to za najważniejsze – miałem też bardzo dobry i mocny kontakt z ludźmi, z mieszkańcami regionu. Przyjąłem formułę wykonywania mandatu wśród ludzi, w małych środowiskach. Nie ma dla mnie „za małej” miejscowości na spotkanie z ludźmi. Nie ma myślenia: „nie warto jechać, bo spotkanie z niewielką grupą mieszkańców”. Jeśli jest sprawa ważna dla ludzi, jeśli mogę w czymś pomóc, to zawsze jestem. Taką formułę wykonywania mandatu przyjąłem i tego się trzymam.

- Ma Pan poczucie zadowolenia, że przez te 10 lat w Świętokrzyskim wiele udało się zrobić, czy też raczej niedosyt, że za mało?

- Po trosze każda z tych ocen jest właściwa. To zależy której naszej aktywności, czy też obszaru społeczno – gospodarczego dotyczy. Na pewno potrzebujemy więcej współpracy. Problemem naszego

regionu, generalnie także problemem Polski i Polaków, ale szczególnie obecnym w Polsce Wschodniej i u nas, jest brak zaufania. Niestety, bardzo mocno wpisany w naszą mentalność, w nasze relacje społeczne. Powinniśmy to zaufanie społeczne budować, bo to jest także kategoria ekonomiczna. Jeśli nie ma zaufania, to nie ma współpracy – pomiędzy firmami, rolnikami, organizacjami pozarządowymi, których życzylibyśmy sobie więcej i bardziej aktywnych...

Dostaliśmy do dyspozycji ogromne fundusze unijne i musieliśmy wybierać, co na początku zrobić. Zdecydowaliśmy, że w pierwszej kolejności trzeba nadrobić bardzo widoczne zaległości infrastrukturalne. Ale równolegle – i to jest już domena obecnego czasu – kładziemy bardzo duży nacisk na rozwój przedsiębiorczości, wspieranie firm, animowanie współpracy pomiędzy nimi. Ale także między biznesem a środowiskiem nauki, edukacji.

Dzisiaj w wielu dziedzinach widać, że problemem nie jest brak pracy, ale niskie płace i słabe dopasowanie kadr do potrzeb rynku pracy. Tych obszarów do poprawy, do wzmacniania cały czas jest bardzo dużo.

Nie mam poczucia, że w jakimkolwiek obszarze zrobiliśmy już wszystko. Zawsze można więcej, lepiej. Ale mam też głębokie poczucie, że to już jest inne Świętokrzyskie niż jeszcze 10 lat temu, gdy zaczynałem pracę marszałka.

- Najtrudniejszy moment tej ostatniej dekady? Wejście w wielką politykę i start w wyborach prezydenckich w 2015 roku?

- Musiałem wówczas bardzo mocno ograniczyć swoją aktywność jako marszałka województwa. W trakcie kampanii prezydenckiej wykorzystywałem cały urlop wypoczynkowy i jeszcze dwa miesiące urlopu bezpłatnego. To było bardzo interesujące doświadczenie z perspektywy osobistej. Wiele mnie nauczyło. Z jednej strony poznałem Polskę, bo uczestniczyłem w setkach spotkań. Z drugiej – zetknąłem się z tą polityką centralną, która potrafi być często bardzo brutalna i która jest grą różnego rodzaju wpływów. Również dużych pieniędzy, których – tak się składało – mój sztab wyborczy nie miał. Ale to cenne doświadczenie...

- Warto było?

- To kalkulacja na kilku poziomach. Czy warto było dla partii, czy warto było w tym momencie politycznym... Z mojej indywidualnej oceny pozwoliło mi to odpowiedzieć sobie na pytanie co dla mnie jest ważne; co mnie cieszy w tej działalności publicznej, co daje satysfakcję i poczucie spełnienia? I tym czymś zdecydowanie jest działalność samorządowa. Zestawienie

samorządu z polityką warszawską (która pewnie niektórym daje satysfakcję, bo jest wielu polityków – celebrytów, którzy lubią się zobaczyć w telewizji), potwierdziło coś, co intuicyjnie czułem – że wolę działalność samorządową. Bo w samorządzie szybciej widać efekty naszej pracy.

- A z perspektywy osobistej?

- To było prawie pół roku wyjęte z życiorysu. Poświęcenie się tylko jednej sprawie. Kosztowało mnie to wiele w sensie fizycznym. Co zresztą po mnie widać... Ale to wyzywanie pozwoliło mi także uświadomić sobie, jak wielkie możliwości ma człowiek: że można kłaść się o pierwszej, wstawać o czwartej, jechać na kilka wywiadów, spotkań z wyborcami... i w miarę normalnie funkcjonować. Choć pewnie długo bym tak nie pociągnął... (śmiech)... Z pewnością start w wyborach prezydenckich był doświadczeniem z kategorii tych, które ubogacają i budują samoświadomość.

- Dla równowagi spytam o te najlepsze, najprzyjemniejsze momenty sprawowania funkcji marszałka...

- Poczucie, że ta praca ma sens, że to co robi jest potrzebne, pożyteczne, jest niewątpliwie tym „czymś”, co daje ten codzienny „ogień”, to zadowolenie, które człowieka napędza do dalszej pracy. I niekoniecznie chodzi tu o duże projekty, spektakularne inwestycje. Często i nawet bardzo często cieszą małe rzeczy. Powtarzałem już wielokrotnie przysłowie, że nawet w małej kałuży odbija się niebo... Czasami wystarczy spotkanie nawet z jednym człowiekiem, który opowie swoją historię, by podzielić się troskami czy poprosić o pomoc. I jeśli uda się pomóc takiej osobie, to niejednokrotnie bywa to ważniejsze niż spektakularny projekt inwestycyjny... Myślę, że każdy z nas ma swoją drogę do przejścia i Opatrzność zsyła nam zdarzenia, osoby, których pojawienie się w naszym życiu ma głęboki sens – dla nas, i dla nich. Wierzę w to, że gdzieś z góry Ktoś tym wszystkim kieruje...

- Te ważne osoby, to kto?

- Mam duże wsparcie od najbliższych – bez tego ani rusz. Nie da się utrzymać zdrowej równowagi, jeśli w domu byłyby problemy. Tutaj absolutne uznanie i wielki szacunek dla mojej żony.

Takim kamieniem milowym było też pojawienie się moich dzieci – starszy urodził się wcześniej, młodszy już w trakcie sprawowania funkcji... Żona jak czasami próbuje coś na mnie wyegzekwować, to mówi: ja wychodziłam za Adama, nie za marszałka.... No to Damian był już

dzieckiem marszałka (śmiech...). I musiał już od małego dziecka mierzyć się z częstą nieobecnością taty w domu.

Ale mam też grono najbliższych współpracowników w urzędzie – ludzi, którzy mi pomagają, którym ufam, którzy są beneficjentami moich sukcesów, ale z którymi wzajemnie staramy się wspierać, kiedy przychodzą troski i porażki. To jest ważne, aby mieć wokół siebie takie osoby. Myślę, że tworzymy dobry zespół.

Chciałbym też wspomnieć o osobie z okresu zanim objąłem funkcję marszałka – to europoseł Czesław Siekierski. Czesław jest osobą, którą niezwykle cenię. W przemyślany, wręcz programowy sposób inwestuje w młodych ludzi. Wielu osobom otworzył ścieżkę do kariery w działalności społecznej czy w polityce.

- Polityka wciąga? Czy to działalność, która powoduje, że człowiek codziennie dostaje nową dawkę adrenaliny?

- Żona często mi mówi, że muszę sobie w telefonie wbić powrót do domu, bo inaczej zapomnę, że jest życie poza polityką, że są domowe obowiązki: jednego syna trzeba odwieźć na lekcje tańca, drugi ma lekcje niemieckiego... Rzeczywiście można się zapomnieć. Dlatego staram się łapać taki „life – work balance”. Odciąć od pracy na jeden dzień z dobrą książką. Znaleźć przestrzeń, by ułożyć sobie te cele strategiczne – krótko i długoterminowe. Zwłaszcza przełom roku sprzyja takim rozważaniom i układaniu celów.

- A więc jakie pan Marszałek ma plany, krótko i długoterminowe cele?

- Te związane z pracą to z pewnością dobre rozplanowanie funduszy unijnych. Zintensyfikowanie tych kilku najważniejszych dla lokalnej gospodarki dziedzin. To one będą warunkowały dalszy rozwój. Ale także zrealizowanie najważniejszych inwestycji infrastrukturalnych, zwłaszcza w zakresie komunikacji. Dalszy rozwój uczelni wyższych. Oczywiście zarówno Politechnika Świętokrzyska, jak i Uniwersytet Jana Kochanowskiego mają mocny status. Ale chciałbym, aby te środowiska uczelniane, również we współpracy z biznesem czy organizacjami pozarządowymi, stały się inkubatorami nowych idei, pomysłów. Na takiej bazie możemy zbudować trwałą, dobrą pomysłowość dla regionu.

- A cele osobiste?

- Teraz wyzwaniem będzie nowa szkoła dla syna. O tym myślimy i z tym związane jest poczucie deficytu czasu dla rodziny. Na pewno chciałbym więcej uczestniczyć nie tylko w planowaniu, ale i w realizacji

planów rodzinnych (śmiech...). Podobno polityka jest sztuką zwodzenia, więc część planów zostawię dla siebie (śmiech...).

- Jak, patrząc na ostatnie poczynania władz centralnych, ocenia Pan przyszłość samorządów w Polsce?

- Widzimy brak wiary w samorządy. I generalnie – brak dobrej oceny szerokiej przestrzeni obywatelskiej. Po nas, samorządowcach, którzy usłyszeliśmy, że celowo opóźniamy wzrost gospodarczy nie realizując inwestycji z unijnym dofinansowaniem, teraz represjom medialnym poddawane są organizacje pozarządowe. To pokazuje, że władza państwowa chce wojować z przestrzenią obywatelską, że nie ufa ludziom. Już niedługo o zgromadzeniu na rynku w Nowym Korczynie nie będzie decydować wójt, jak do tej pory, ale wojewoda. Wcześniej jeszcze wnikliwie analizując, kto będzie się gromadził i dlaczego. To wyraźny sygnał, że ta władza wszędzie węższy spisek. A to niestety budzi porównania z okresami w historii, do których niekoniecznie chcielibyśmy wracać.

- W jakim nastroju patrzy Pan na najbliższe wybory samorządowe?

- To są oczywiście inne wybory niż te parlamentarne. W tym wyborach głosuje się na osobowości, na konkretnych ludzi. Decyduje ich reputacja, dorobek. Głęboko wierzę, że w trosce o sprawy lokalne, ludzie obronią taki właśnie sposób patrzenia na samorządy lokalne.

Oczywiście wybory sejmikowe są najbardziej polityczne i tutaj ten odprysk polityki centralnej będzie widoczny. Ale jestem też przekonany, że potrafimy uczciwie przedstawić zarówno to, co się udało zrobić, jak i to, co jeszcze przed nami. Nie damy się zbałamucić. Użyłem w jednej z gazet stwierdzenia, że stoimy w obliczu najeźdy barbarzyńców. I tak to czuję. Partia rządząca posługuje się metodami bardzo brutalnymi, do tej pory niespotykanymi lub bardzo rzadko spotykanymi w polityce. Obawiam się, że wymiar sprawiedliwości, służby specjalne mogą być wciągnięte do polityki. I to może być bardzo brudna gra.

- To czego należy życzyć Marszałkowi na ten okrągły jubileusz?

- Na pewno wytrwałości, siły i konsekwencji. Na wiele rzeczy nie mamy wpływu. Łatwo kogoś skrzywdzić, rzucając fałszywe oskarżenia. Nie użalam się, ale rzeczywistość coraz trudniej działać w życiu publicznym. Dlatego siła i wytrwałość bardzo się przydadzą.

- Dziękuję za rozmowę.

Iwona Sinkiewicz - Potaczała

Umowa o połączeniu muzeów podpisana!

Od 1 stycznia 2017 roku Muzeum Narodowe w Kielcach i Muzeum Regionalne w Wiślicy stanowią jedną instytucję kultury pod nazwą Muzeum Narodowe w Kielcach. W piątek, 9 grudnia wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotr Gliński oraz marszałek województwa Adam Jarubas i członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek podpisali umowę w sprawie utworzenia i prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury – Muzeum Narodowego w Kielcach.

Połączenie instytucji kultury ma zapewnić odpowiednie warunki do zachowania w dobrym stanie cennego zasobu zbiorów i obiektów zabytkowych Muzeum Narodowego w Kielcach i zabytków powierzonych dotychczas opiece Muzeum Regionalnego w Wiślicy. Jako jedna instytucja kultury oba muzea funkcjonować będą od 1 stycznia 2017 roku. Przedmiot działania nowej instytucji rozszerzy się m.in. o opiekę nad zabytkami archeologicznymi i gromadzenie ruchomych zabytków archeologicznych, a także innych obiektów dokumentujących historię Wiślicy i regionu Poniżnia. Muzeum będzie wspólnie finansowane przez samorząd województwa i ministerstwo kultury.

Podczas spotkania przedstawiona została wstępna koncepcja prac, planowanych do wykonania w Wiślicy. Przedstawił je profesor **Andrzej Kadłuczka** z Politechniki Krakowskiej. Zaproponowana koncepcja zakłada budowę nowego, w dużej części przeszklonego budynku muzeum i przebudowę pawilonu (również przeszklonego) nad relikwiami kościoła św. Mikołaja – oba obiekty, a także podziemia kolegiaty mają być połączone podziemnym przejściem. O konieczności na te wszystkie prace fundu-

Minister Piotr Gliński i marszałek Adam Jarubas

sze, Muzeum Narodowe zamierza ubiegać się w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Iwona Sinkiewicz-Potaczala

Od 1 czerwca tego roku Muzeum Regionalne w Wiślicy jest wojewódzką instytucją kultury. Stało się tak na mocy uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z 29 kwietnia tego roku w sprawie wyrażenia zgody na przejęcie instytucji kultury Muzeum Regionalne w Wiślicy oraz umowy o przekazaniu przez Gminę Wiślica Województwu Świętokrzyskiemu instytucji kultury „Muzeum Regionalne w Wiślicy”. Zmiana właścicielska służyć ma lepszemu zabezpieczeniu zbiorów wiślickiego muzeum oraz stworzyć warunki do jego rozwoju. Kolejnym krokiem do realizacji tego celu jest właśnie połączenie Muzeum Regionalnego w Wiślicy z Muzeum Narodowym w Kielcach. Ponieważ jednak Muzeum Narodowe w Kielcach od stycznia 2006 r. jest instytucją kultury prowadzoną wspólnie przez Samorząd Województwa i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ostateczne połączenie muzeów – po podjęciu uchwały przez Sejmik Województwa – mogło nastąpić dopiero w formie umowy zawartej pomiędzy Województwem Świętokrzyskim a Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

KALEJDOSKOP

- To wydarzenie jest dla nas prawdziwym świętem, na które czekamy cały rok. Tu spotykamy się z ludźmi niezwykle, z osobami, które poprzez różne formy artystyczne wyrażają swoje emocje, pokazują swoją wrażliwość - mówił Piotr Żołądek, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego podczas finału konkursu plastycznego „Moje Marzenia” 2016, który odbył się 12 grudnia w Filharmonii Świętokrzyskiej. Nagrodzono i wyróżniono łącznie 36 prac w trzech kategoriach: malarstwo, rysunek i grafika oraz inne formy artystyczne.

26 tysięcy złotych zebrano podczas zorganizowanej przez „Echo Dnia” i Galerię Echo akcji „Malowana Niedziela”. Pieniądze zostaną przekazane dla podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną „Kolo” w Kielcach oraz na rehabilitację i lekarstwa dla Olafka Adamskiego, podopiecznego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Świetlik”. Wśród osób wykonujących świąteczne ozdoby był m.in. wicemarszałek Jan Maćkowiak wraz z córkami.

Okolo 25 milionów złotych, 275 dotacji, 130 miejsc pracy - tak w liczbowym skrócie można przedstawić program „Góry Świętokrzyskie naszą przyszłością”, który od października 2011 do grudnia 2016 roku był realizowany przez fundację Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu na terenie powiatów: opatowskiego, kieleckiego, ostrowieckiego i sandomierskiego. W Kielcach 9 grudnia odbyła się konferencja podsumowująca ten projekt, który przyczynił się do akty-

dokończenie na str. 6

wizacji społeczno-gospodarczej części województwa świętokrzyskiego.

Frédéric Antoine Gabriel de Touchet, konsul Generalny Francji w Krakowie był gościem wicemarszałka Jana Maćkowiaka. Była to jego pierwsza wizyta w województwie świętokrzyskim. Podczas rozmowy z wicemarszałkiem pan konsul miał okazję zapoznać się ze specyfiką naszego regionu, a także pozyskać informacje na temat współpracy francusko-polskiej.

Umowy na dofinansowanie 29 projektów w ramach Poddziałania 8.3.4 „Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 6 grudnia w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach. Łączna wartość podpisanych dziś umów to ponad 13,4 mln zł, przy dofinansowaniu ok. 11,9 mln zł. Umowy z beneficjentami, wśród których były szkoły i stowarzyszenia działające na rzecz edukacji, podpisali marszałek Adam Jarubas i członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Piotr Zołądek.

Ponad dwustu uczniów z regionu świętokrzyskiego wzięło udział w konferencji „English As a Prerequisite for the Medical Profession” w ramach projektu „Dwujęzyczne Świętokrzyskie”. Spotka-

Pół miliarda złotych na rozbudowę i modernizację dróg wojewódzkich

Pre-umowy na dofinansowanie 12 z 13 projektów związanych z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 podpisał Zarząd Województwa z dyrekcją Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich.

Wartość całkowita projektów, na które 21 listopada 2016 roku podpisano umowy, to 551 400 000 zł, w tym dofinansowanie z EFRR wynosi 436 599 950 zł. Na realizację projektów w ramach Działania 5.1 „Infrastruktura drogowa” RPOWS 2014-2020 zarezerwowane zostało ponad 106 mln euro.

– Wartość tych inwestycji jest znacząca, więc ich realizacja wpłynie zapewne na kondycję firm w regionie. Zwykle jest tak, że nawet gdy wygrywają wykonawcy spoza regionu, to duża część prac jest wykonywana przez firmy lokalne – podkreślił marszałek **Adam Jarubas**.

Pieniądze przeznaczone są na wsparcie projektów polegających na budowie lub przebudowie dróg wojewódzkich poza obszarem Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, stanowiących połączenie z siecią dróg krajowych, ekspresowych, autostrad oraz z ośrodkami miejskimi w sąsiednich regionach. Inwestycje mają m. in. poprawiać bezpieczeństwo i przepustowość ruchu na tych drogach (m. in. poprzez przebudowę skrzyżowań kolizyjnych na bezkolizyjne, budowę chodników, wysp, azylu dla pieszych, zatok autobusowych), ale jako element większego kompleksowego projektu.

– Tak jak w budżetach z ubiegłych lat wydatki drogowe stanowią największą inwestycyjną część naszego budżetu – stwierdził wicemarszałek **Jan Maćkowiak**. – Kontynuujemy inwestycje, które w poprzedniej perspektywie finansowej były rozpoczęte. Podejmujemy wysiłek, żeby stworzyć całe szlaki komunikacyjne, drogi „na pełnych przebiegach”, kończąc nieprzebudowane brakujące odcinki, aby całe drogi zyskały dobre parametry, bezpieczeństwo i przejezdność – dodał Jan Maćkowiak.

Jak poinformował **Damian Urbanowski**, dyrektor Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, wśród podpisanych projektów są projekty, na które rozstrzygnięto już przetargi, m. in.: rozbudowa drogi wojewódzkiej 754 od Ostrowca przez Bałtów i Tartów w kierunku granicy województwa czy budowa obwodnicy Cmielowa z rozbudową drogi wojewódzkiej 755. Pozostałe projekty to: obwodnica Staszowa w ciągu drogi 764, obwodnica Klimontowa w ciągu drogi 758, budowa mostów nad Wisłą i Nidą w Nowym Korczynie, budowa obwodnicy Zbludowic w ciągu drogi 973, ob-

wodnicy Pińczowa w ciągu drogi 766, obwodnicy Jędrzejowa w ciągu drogi 768, obwodnicy Kazimierzy Wielkiej z rozbudową odcinka drogi 768, rozbudowa drogi 728 w gminach Łopuszno i Radoszyce (odcinek 18,5 km), 6-kilometrowy odcinek Podgórze – Dąbrowa Małej Pętli Świętokrzyskiej, obwodnica Włoszczowy I etap w ciągu drogi 786. Na część z tych zadań już ogłoszono przetargi lub są one przygotowywane.

W ramach Działania „Infrastruktura drogowa” do składania wniosków uprawniony był Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach, który złożył 13 projektów. Koszt całkowity tych inwestycji to 557 100 000 zł, w tym kwota dofinansowania z EFRR 441 104 950 zł, co stanowi 85% kwoty całkowitych kosztów kwalifikowalnych. W ramach 13 projektów zostanie wybudowanych 45 km dróg wojewódzkich oraz zostanie przebudowanych 78 km dróg wojewódzkich. Pre-umowa dla projektu pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 762 na odcinku od granicy gm. Chęciny tj. km 25+198 do obiektu mostowego na rzece Łososina (Wierna Rzeka) w miejscowości Bocheniec tj. km 27+138 długości ok. 2 km” została podpisana 9 listopada tego roku.

– Tych 13 inwestycji nie stanowi katalogu zamkniętego. Jest jeszcze kilka ważnych dla naszego regionu inwestycji, które nie znalazły się wśród nich, ale nie oznacza to, że nie będą realizowane. Stało się tak dlatego, że w przypadku niektórych inwestycji nadal trwają prace koncepcyjne, przygotowawcze – wyjaśnił marszałek **Adam Jarubas**. Tak jest m. in. w przypadku obwodnicy Starachowic, obwodnicy Nowej Słupi, fragmentu obwodnicy Końskich i drogi 751 od Suchedniowa w kierunku Bodzentyna. Te projekty, wpisane w wojewódzki program rozwoju infrastruktury transportowej, będą realizowane m. in. z oszczędności poprzetargowych.

Wicemarszałek **Jan Maćkowiak** wyjaśnił ponadto, że przy planowaniu inwestycji drogowych założono, że ze środków RPOWS będą finansowane inwestycje w regionie, poza terenem miastem Kielce. Wnioski o dofinansowanie inwestycji drogowych w stolicy województwa i jej najbliższym otoczeniu będą natomiast składane do Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.

Joanna Majewska

Nagrody na Świętokrzyskiej Gali Jakości

Podczas Świętokrzyskiej Gali Jakości, która odbyła się 13 grudnia w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach, marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas oraz członek Zarządu Województwa Marek Szczepanik wręczyli nagrody laureatom i wyróżnionym w konkursach: Świętokrzyska Nagroda Jakości, Świętokrzyski Racjonalizator oraz Moje Innowacyjne Otoczenie - Moja Innowacyjna Gmina.

Laureaci Świętokrzyskiej Nagrody Jakości

- Świętokrzyska Nagroda Jakości honoruje te firmy i podmioty, które w sposób szczególny zwracają uwagę na jakość zarządzania, jakość kierowania procesami w firmach. Ta nagroda nie jest zwykłym plebiscytem, bowiem każda z uczestniczących firm, organizacji, jednostek poddana jest audytowi realizowanemu przez zespół ekspertów. Jej przyznanie oznacza to, że w danej firmie realizowane procesy i zarządzanie oparte są o najwyższą jakość – powiedział podczas gali marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas.

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Marek Szczepanik również zwrócił uwagę na renomę i 18-letnią tradycję Świętokrzyskiej Nagrody Jakości. Jest ona częścią Polskiej Nagrody Jakości i wszyscy laureaci mogą się dalej ubiegać się o laury w Polskiej i Europejskiej Nagrodzie Jakości.

W XVIII edycji Świętokrzyskiej Nagrody Jakości, Kapituła Konkursu przyznała siedem nagród głównych:

1. **Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A.** w kategorii Bardzo Dużych Przedsiębiorstw produkcyjno-usługowych.
2. **Przedsiębiorstwo Wielobranżowe mgr Paweł Szostak, Marka – VANSTAR** w kategorii Średnich Przedsiębiorstw produkcyjno-usługowych.
3. **Przedsiębiorstwo Handlowo-Techniczne SUPON Sp. z o.o.** w kategorii Średnich Przedsiębiorstw produkcyjno-usługowych.

4. **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „POLMARK Kielce” Sp. z o.o.** w kategorii Małych Przedsiębiorstw produkcyjno-usługowych.

5. **Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Sitkówce-Nowinach** w kategorii Organizacji Publicznych – ochrona zdrowia.

6. **Urząd Gminy Bejsce** w kategorii Organizacji Publicznych – jednostka samorządu terytorialnego.

7. **PRODUCER Zgoda Bawoł Spółka Jawna** w kategorii Mikroprzedsiębiorstw produkcyjno-usługowych.

W V edycji plebiscytu „Moje Innowacyjne Otoczenie – Moja Innowacyjna Gmina” I miejsce i tytuł „Innowacyjna Gmina Województwa Świętokrzyskiego 2016” otrzymała **Gmina Staszów** za realizację przedsięwzięcia pn. Utworzenie kompleksowych terenów inwestycyjnych w ramach Staszowskiego Obszaru Gospodarczego – Strefa „A”.

Celem Plebiscytu zainicjowanego w 2012 r. przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego jest aktywizacja gmin miejsko-wiejskich i wiejskich województwa świętokrzyskiego w obszarze innowacyjności, poprzez promocję prorozwojowych działań i/lub rozwiązań (edukacyjnych, biznesowych i innych) z możliwością zastosowania w gospodarce.

Podczas Gali wręczono również nagrody w konkursie **Świętokrzyski Racjonalizator**.

nie promujące język angielski jako narzędzie rozwoju lekarzy i funkcjonowania w sektorze służby zdrowia, odbyło się 5 grudnia w Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach. Uczestniczyli w nim Adam Jarubas - marszałek województwa świętokrzyskiego, Andrzej Łukasik - doradca marszałka ds. międzynarodowych, Monika Merdalska ze Świętokrzyskiego Centrum Onkologii oraz trenerzy językowi: Robert Cassettari z Australii i Sange Sood z Wielkiej Brytanii.

5 grudnia, w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach odbyła się konferencja, podczas której został przedstawiony aktualny stan wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 oraz harmonogram najbliższych konkursów. W spotkaniu uczestniczyli przedsiębiorcy i przedstawiciele otoczenia biznesu oraz nauki z naszego regionu.

29 listopada na zaproszenie marszałka Adama Jarubasa, w Kielcach gościł Enrique Zarak, Ambasador Republiki Panamy. Jego wizyta jest związana była z organizacją Światowych Dni Młodzieży, które w 2019 roku odbędą się w Panamie. Ambasador odwiedził m.in. II Klinikę Pediatrii – Oddział Onkologii i Hematologii Dziecięcej Świętokrzyskiego Centrum Pediatrii. O swoim kraju oraz kulturze opowiadał podczas spotkania z młodzieżą Zespołu Szkół Katolickich Diecezji Kieleckiej w Kielcach.

Po raz 17. wręczono „Talenty Świętokrzyskie”

48 Talentów Świętokrzyskich zostało wyróżnionych podczas gali, która odbyła się 9 grudnia w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Ludomira Różyckiego w Kielcach. - Jesteście chlubą naszego regionu i dziękujemy za to, że potraficie dawać przykład w dążeniu do doskonałości - mówił do laureatów marszałek województwa świętokrzyskiego, Adam Jarubas.

- Jesteście wzorcami osobowymi dążenia do sukcesu - mówił do laureatów marszałek Adam Jarubas

Galę swoimi występami uświetnili Anna Wielińska, Kamila Wawrzeńczyk, Maria Borek, Paulina Kaczor, Wiktoria Kulczykowska, Natalia Liwocha oraz Kamil Pacholec

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego już od roku 2000 przyznaje nagrody dla wybitnie uzdolnionych uczniów i studentów z terenu województwa świętokrzyskiego. W realizację „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów i Studentów” włączył się Świętokrzyski Kurator Oświaty. Od 2000 do 2015 roku, przyznano 404 nagrody i 142 wyróżnienia „Talenty Świętokrzyskie”.

Podczas uroczystej gali te prestiżowe nagrody zostały wręczone kolejnym 48 laureatom, przyznano również 3 wyróżnienia.

Uroczystość wręczenia „Talentów Świętokrzyskich” otworzył duet taneczny Klaudia Kundera i Grzegorz Cebulski, mający na swoim koncie wiele sukcesów, nie tylko w Polsce.

- Warto dziś pokazać na waszym przykładzie wzorce osobowe w dążeniu do sukcesu. Jesteście chlubą regionu świętokrzyskiego i to wy zdecydujecie o jego przyszłości. Dziękujemy, że tak konsekwentnie rozwijacie swoje talenty, które są różnorakie. W każdej z tych pasji pokazujecie, że można i warto dążyć do doskonałości. Jestem głęboko przekonany, że warto nagradzać właśnie was. Nagroda, którą dziś wręczamy ma przede wszystkim charakter prestiżowy, ale właśnie nią dziękuje-

my wam, waszym rodzicom i opiekunom za szlifowanie talentów. Angażujcie się tak jak do tej pory, jesteśmy pod ogromnym wrażeniem Waszych sukcesów - mówił do zgromadzonych uczniów marszałek **Adam Jarubas**.

W uroczystości uczestniczyli również dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Jacek Kowalczyk, dyrektor Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Ludomira Różyckiego w Kielcach Artur Jaroń oraz prorektor Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Marek Ruszkowski.

- Bardzo dziękujemy przede wszystkim marszałkowi województwa, kuratorowi oświaty oraz tym, którzy znaleźli w nas ten talent - rodzicom, trenerom, instruktorom. Dziękujemy za zorganizowanie tej gali i mamy nadzieję, że ten tytuł pomoże się nam rozwijać i nadal będziemy tak godnie reprezentować nasze województwo - powiedziała w imieniu laureatów **Małgorzata Angielska**.

Galę swoimi występami uświetnili laureaci nagrody. Pełną listę nagrodzonych można znaleźć na stronie www.sejmik.kielce.pl

Mateusz Cieślicki

W ciągu 17 edycji, nagrodę Talent Świętokrzyski otrzymało już ponad 450 osób

Nagrodzeni to laureaci konkursów przedmiotowych, przeglądów muzycznych, uzdolnieni studenci i uczniowie

„Marszałkowe Mikołajki” w bajkowym Pacanowie

- W Europejskim Centrum Bajki w Pacanowie już 1 grudnia zapanowała świąteczna atmosfera. Wszystko za sprawą wspaniałych gości, uczestników „Marszałkowych Mikołajek” - podkreślała Karolina Kępczyk, dyrektor ECB witając ponad 200 uczniów szkół podstawowych z województwa świętokrzyskiego. Tegoroczna edycja odbywającej się już po raz dziesiąty mikołajkowej imprezy odbyła się w stolicy bajki.

Z dziećmi bawili się: marszałek Adam Jarubas, wicemarszałek Jan Maćkowiak i radna Sejmiku Ewelina Bień. Z mikołajkową wizytą do Pacanowa wybrał się też „Podróżownik Świętokrzyski”. To najnowsze wydawnictwo MAC Edukacji i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

W „Marszałkowych Mikołajkach” uczestniczyli najmłodszy uczniowie szkół podstawowych ze Smykowa, Skarżyska-Kamiennej, Kielc, Iwanisk, Bebelna, Słupi w powiecie koneckim

i jędrzejowskim, Kostomłotów oraz Waśniowa.

- Tego typu impreza to naprawdę strzał w dziesiątkę - podkreślała radna Sejmiku **Ewelina Bień**. - Dzieci z Iwanisk, z którymi przyjechałam do Pacanowa, po raz pierwszy odwiedzają Pacanów. Widzę, że są pod wrażeniem atrakcji przygotowanych przez organizatorów. Serdecznie dziękujemy za zaproszenie na „Marszałkowe Mikołajki”.

Dzieci zwiedziły Mały Teatr oraz wystawę Bajkowy Świat.

Wspólnie z dziećmi bawił się m.in. marszałek Adam Jarubas

Brali udział w edukacyjnych warsztatach wykonywania ozdób świątecznych i animacjach. Obejrzały również spektakl „Krawiec Niteczka” według Kornela Makuszyńskiego. Kulminacyjnym punktem wydarzenia był Bal Mikołajkowy z udziałem Świętego Mikołaja i najbar-

dziej znanych postaci z bajek. Nie mogło zabraknąć bohatera bajkowego centrum Koziołka Matołka. Na koniec imprezy wszystkie dzieci otrzymały od Św. Mikołaja paczki ze słodyczami oraz pamiątkowe kubki z wizerunkiem Koziołka Matołka.

M.N.

Warsztaty wykonywania świątecznych ozdób

Dzieci zwiedzały wystawę Bajkowy Świat

Wspólnym zabawom i wszelakim uciechom nie było końca

Sieć szerokopasmowa i współpraca z organizacjami pozarządowymi tematami obrad Sejmiku

Województwo Świętokrzyskie podjęło kolejne działania mające zachęcić operatorów telekomunikacyjnych do inwestowania w dostarczanie szerokopasmowego internetu mieszkańcom naszego regionu. Podjęte podczas XXVIII sesji Sejmiku uchwały dotyczyły również konkursu Moje Innowacyjne Otoczenie – Moja Innowacyjna Gmina, Ośrodka Edukacji Ekologicznej oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2017 roku.

Pierwszym punktem obrad było rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr XIX/181/04 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 lipca 2004 r. w zakresie wysokości stawek opłat za zajęcie 1m2 pasa drogowego dróg wojewódzkich Województwa Świętokrzyskiego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg dla urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

- Projektem tym chcemy zachęcać potencjalnych operatorów sieci by inwestowali w naszym regionie i ubiegali się o środki zewnętrzne na usługi tzw. ostatniej mili w Świętokrzyskim. Namawiamy samorządy gminne i powiatowe do obniżania opłat i sami również to robimy - wyjaśniała **Agata Binkowska**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

O tym samym zagadnieniu mówiła informacja dotycząca stanu realizacji umowy ppp z Operatorem Infrastruktury – Glenbrook Investments sp. z o.o. dotyczącej projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo świętokrzyskie”, która została przedstawiona na konnicie sesji. Radni Sejmiku przyjęli projekt oraz informację.

Prezydium XXVIII sesji Sejmiku podczas głosowania

Radni zdecydowali również na udzielenie Gminie Staszów pomocy rzeczowej w formie zestawu sprzętu nagłaśniającego, stanowiącego główną nagrodę w Plebiscytcie Moje Innowacyjne Otoczenie - Moja Innowacyjna Gmina.

- Plebiscyt ten jest realizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego już od 15 lat. Zachęcamy w nim gminy do stosowania rozwiązań innowacyjnych, mających znaczenie gospodarcze. To właśnie Gmina Staszów, za utworzenie terenów inwestycyjnych, otrzymała pierwszą nagrodę w tym roku - powiedział członek Zarządu Województwa, **Marek Szczepanik**.

Decyzją radnych, Województwo Świętokrzyskie nabydzie nieruchomość położoną w miejscowości Umianowice, gm. Kije o łącznej powierzchni 13,58 ha, przeznaczonych na działalność statutową Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach.

- Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych podpisał umowę na realizację zadania Ośrodek Edukacji Przyrodniczej i właśnie na potrzeby tej inwestycji niezbędny jest zakup terenów, których właścicielami są Skarb Państwa oraz właściciele prywatni - mówił **Piotr Żołądek**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Podczas sesji zatwierdzony został m.in. Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w 2017 roku

Radni pozytywnie przyjęli również projekty uchwał w sprawie likwidacji i utworzenia aglomeracji Kije. Rozpatrzony został także projekt uchwały w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na 2017 rok. Program przedstawił członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, Piotr Żołądek.

- Jest on wynikiem wieloletnich doświadczeń ze współpracą z organizacjami pozarządowymi. Program zawiera główne kierunki działań oraz środki zarezerwowane na ich realizację w 2017 roku. Po konsultacjach społecznych nie wpłynęły żadne uwagi do niego. Chcemy nim nakreślić strategię Województwa w kontaktach z organizacjami pozarządowymi - wyjaśniał Piotr Żołądek.

Radni, po pozytywnych opiniach Komisji Zdrowia, Polityki Społecznej i Spraw Rodziny oraz Komisji Edukacji, Kultury i Sportu jednogłośnie przyjęli uchwałę.

Projekty uchwał w sprawie zmian uchwał Sejmiku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa oraz w sprawie zmian w budżecie województwa na 2016 rok przedstawiła Skarbnik Województwa, Maria Fidzińska - Dziurzyńska. Radni przyjęli te projekty.

Podczas sesji przyjęty został również projekt uchwały w sprawie przyjęcia wyników kontroli przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Św. Rafała w Czerwonej Górze w przedmiocie działalności statutowej jednostki i przebiegu realizacji zadań inwestycyjnych w latach 2014 – 2015.

- Komisja stwierdza, że działalność jest prowadzona przez szpital prawidłowo, a wynik finansowy szpitala wskazuje na bardzo dobre zarządzanie jednostką - wyjaśnił w imieniu Komisji Rewizyjnej Radny **Sławomir Marczewski**.

Mateusz Cieśllicki

Maria Fidzińska-Dziurzyńska

Członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek przedstawił Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na 2017 rok oraz projekt zakupu nieruchomości na działalność statutową ZŚINPK

Zarząd Województwa w trakcie obrad Sejmiku

Radni Bartłomiej Dorywalski, Tomasz Zbróg, Grzegorz Socha

Wyniki kontroli przeprowadzonej w Szpitalu im. Świętego Rafała przedstawił Sławomir Marczewski

Zmiany w rozkładzie jazdy pociągów

Od 11 grudnia zmienił się rozkład jazdy pociągów Przewozów Regionalnych. Ma to związek z wykonywaniem prac torowych, które wpłyną na punktualność odjazdu i dojazdu pociągów do poszczególnych stacji. Od 1 stycznia do 11 marca 2017 roku zwiększy się liczba połączeń realizowanych przez Przewozy Regionalne do sąsiednich regionów oraz miejscowości rekreacyjnych. Pasażerów czekają też udogodnienia w czasie podróży.

- Oferujemy pasażerom dużo więcej pociągów. Od początku obowiązywania nowego rozkładu jazdy będzie kursowało 81 pociągów Regio oraz 16 pociągów uruchomionych przez spółkę Koleje Małopolskie. Mamy nadzieję, że podróżni oprócz dodatkowych kursów odczują również poprawę jakości – mówi wicemarszałek **Jan Maćkowiak**.

Od 1 stycznia 2017 roku z Ostrowca Świętokrzyskiego do Krakowa zostanie utworzonych pięć bezpośrednich połączeń, natomiast z Kielc do Skarżyska-Kamiennej liczba kursów wzrośnie do szesnastu. Ponadto pociągi na trasie Skarżysko-Kamienna – Ostrowiec Świętokrzyski będą jeździć częściej.

– Będziemy również kontynuować ofertę turystyczną do Sandomierza. Pierwszy pociąg wyjedzie już w weekend majowy. Chcielibyśmy, aby w naszym rozkładzie znalazł się cogodzinny kurs ze Skarżyska-Kamiennej do Kielc. Chcemy uniknąć sytuacji, w której pasażer szuka w rozkładzie dokładnej godziny odjazdu pociągu.

Od stycznia będzie więcej połączeń realizowanych przez Przewozy Regionalne do sąsiednich regionów oraz miejscowości rekreacyjnych

Takie rozwiązanie na pewno ułatwi podróżowanie i więcej osób będzie chciało korzystać z jazdy pociągiem – podkreśla wicemarszałek Maćkowiak.

Robert Zaborski, dyrektor Oddziału Świętokrzyskiego Przewozów Regionalnych zaznacza, że jednostka jako jedyna w regionie dowozi pasażerów z Kielc do Katowic w

1 godzinę i 58 minut, natomiast z Kielc do Częstochowy podróż trwa 1 godzinę i 40 minut. - W przyszłym roku zmodernizujemy kolejne trzy pojazdy, tak aby standard nieustannie się poprawiał. Nadal utrzymujemy najkorzystniejszą na rynku ofertę biletu świętokrzyskiego. Studenci z Przewozami Regionalnymi najtaniej dojadą zarów-

no z północy województwa, jak również z samych Kielc – tłumaczy. Dzięki temu, że zwiększona zostanie prędkość na odcinku Kielce – Częstochowa podróżujący do Częstochowy dojadą szybciej o 10 minut, a do Włoszczowy - o 5 minut. Dodatkowo wyremontowane zostaną odcinki na liniach Skarżysko-Kamienna – Kielce – Sędziszów, Sędziszów – Sosnowiec oraz Kielce – Częstochowa. Dlatego na tych trasach mogą pojawić się utrudnienia – mówi.

- Najatrakcyjniejszą ofertą, obowiązującą od przyszłego roku, będzie bezpośrednie połączenie do Krakowa. Pociągi są przystosowane dla osób niepełnosprawnych, wygodne, komfortowe oraz wyposażone w wi-fi – dodaje **Arkadiusz Kubicz**, dyrektor Wojewódzkiego Zarządu Transportu.

Więcej informacji na temat rozkładów jazdy dostępnych jest na stronie internetowej Przewozów Regionalnych w zakładce „W regionach” – świętokrzyskie.

Martyna Trawińska

Krewniacy Mikołaja

Jak co roku członkowie działającego w Urzędzie Marszałkowskim Klubu Honorowych Dawców Krwi oraz wolontariusze Urzędu zorganizowali zbiórkę krwi pod hasłem „Krewniacy Mikołaja”. Cenny lek trafi do małych pacjentów przebywających na oddziałach szpitalnych naszego regionu. Akcja odbyła się 6 grudnia, ten cenny dla życia dar (ok. 10 litrów) w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kielcach oddało 30 osób.

Świętokrzyskie Targi Ekonomii Społecznej

1 i 2 grudnia w murach Filharmonii Świętokrzyskiej im. Oskara Kolberga odbyły się Świętokrzyskie Targi Ekonomii Społecznej. Wydarzeniu towarzyszyła konferencja poświęcona wielosektorowej współpracy w tym obszarze, uhonorowano także liderów ekonomii społecznej promujących postawy prospołeczne oraz upowszechniających ekonomię społeczną w regionie.

Laureaci konkursu „Lider Ekonomii Społecznej”

– Sama ekonomia społeczna jest dzisiaj dziedziną, która zaczyna się dynamicznie rozwijać w Polsce, zaczynamy dostrzegać, że pojawia się realna przestrzeń w gospodarce dla przedsiębiorstw zorientowanych na pomoc innym – mówił w Filharmonii Świętokrzyskiej marszałek **Adam Jarubas**. - Firmy, które potrafią połączyć energię społeczną z zaangażowaniem osób, które chcą się dzielić i pracować dla dobra wspólnego, mogą odnosić sukcesy – dodał.

Doskonałym przykładem na poparcie słów marszałka są uhonorowani podczas spotkania liderzy ekonomii społecznej, promujący postawy prospołeczne oraz upowszechniający ekonomię społeczną w regionie.

Konkurs „Lider Ekonomii Społecznej” został rozstrzygnięty w trzech kategoriach: samorząd prospołeczny, biznes prospołeczny i przedsiębiorstwo społeczne. W pierwszej kategorii wyróżnienie otrzymały gminy **Bieliny** oraz **Starachowice**, zaś zwycięzcą została gmina Łoniów. W kategorii **biznes prospołeczny** wyróżniona została firma **TBM Sp. z o.o** z Kunowa, natomiast pierwsze miejsce zajęła firma **ZPUE S.A z Włoszczowy**. Najbardziej zaangażowanymi **przedsiębiorstwami społecznymi** okazały się: „**Alozaur**” Sp. z o.o. z Bałtowa, spółdzielnia socjalna „**Tropem przygody**” z Kielc i spółdzielnia socjalna „**Dziecięcy Świat**” z gminy Dwikozy.

Podczas konferencji zostały również przyznane certyfikaty – znaki promocyjne dla jednostek prezentujących najwyższą jakość. Kapituła certyfikująca pozytywnie zarekomendowała 4 podmioty: **Zakład Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej**, **Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Stykowie, Fundację „Możesz więcej” w Bilczy** oraz **Fundację „Pomocna dłoń” w Ostrowcu Świętokrzyskim**. Nagrody wręczyli marszałek Adam Jarubas oraz Piotr Żołądek, członek Zarządu Województwa.

Ważne słowa wypowiedziała **Karolina Jarosz**, zastępca dyrektora ROPS, prowadząca spotkanie. - Ekonomia społeczna w znacznym stopniu może przyczynić się do rozwoju naszych gmin, powiatu i całego regionu, może stać się jednym z narzędzi do rozwiązywania problemów społecznych, a na pewno do ich zminimalizowania. Dzięki realizacji tego projektu uda się rozwinąć sektor ekonomii społecznej poprzez upowszechnianie i budowanie współpracy wielosektorowej - zaznaczyła.

Spotkanie wzbogaciła prelekcja prof. nadzw. dr hab. **Mirosława Grewińskiego** z Warszawy, który opowiadał o polityce oraz ekonomii społecznej w biznesie, a także wystąpienie **Piotra Stronkowskiego**, eksperta ekonomii społecznej. Natomiast ks. dr **Stanisław Słowik** przedstawił w jaki sposób funkcjonuje Rada Zatrudnienia

Socjalnego. Poruszono też temat finansowania ekonomii społecznej. Konferencja zakończyła się panelem dyskusyjnym oraz prezentacją etudy przez Zakład Aktywności Zawodowej Styków.

Zarówno w pierwszym jak i drugim dniu Targów w budynku Filharmonii Świętokrzyskiej czekały na gości punkty informacyjno-promocyjne oraz stoiska podmiotów ekonomii społecznej, m.in. warsztatów terapii zajęciowej, centrów integracji społecznej, spółdzielni socjalnych i organizacji pozarządowych z całego regionu. Na kiermaszu królowały ozdoby świąteczne, wykonane przez osoby niepełnosprawne.

Regionalne Targi Ekonomii Społecznej przygotowano w ramach projektu pozakonkursowego „Świętokrzyska Ekonomia Społeczna” realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Przedsięwzięcie jest współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.3 Wspieranie ekonomii i przedsiębiorczości społecznej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia, Poddziałanie 9.3.2 Koordynacja działań na rzecz ekonomii społecznej.

Sara Kołodziej

Zwiedzaj Świętokrzyskie z Podróżownikiem!

Paszport podróżnika, mapę największych atrakcji regionu świętokrzyskiego i wiele ciekawostek o nim, poradnik reportera, gry planszowe, karty memo - to wszystko znajdziemy w najnowszym wydawnictwie MAC Edukacja i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. „Podróżownik. Świętokrzyskie” to połączenie przewodnika i kreatywnego pamiętnika, wspaniała pamiątka z odbytych wypraw. W Muzeum Dialogu Kultur w Kielcach odbyła się uroczysta premiera najnowszej książki dla najmłodszych podróżników oraz spotkanie z autorami publikacji Anną i Krzysztofem Kobusami.

Czytelnicy dowiedzą się m.in. jak powstały Góry Świętokrzyskie, jak wygląda Baba Jaga. Pozną również najatrakcyjniejsze miejsca województwa świętokrzyskiego: Ujazd, Sandomierz, Baltów, Krzemionki Opatowskie, Święty Krzyż, Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach, Ćmielów, Geopark, Skansen w Tokarni, Sabat Krajno, Europejskie Centrum Bajki, Zamek w Chęcinach, Centrum Nauki Leonardo da Vinci w Podzamczu, Świętokrzyską Polanę, a także miejscowości uzdrowiskowe.

Do zwiedzania Świętokrzyskiego z „Podróżownikiem” zachęcali jego autorzy, para znanych podróżników: **Anna i Krzysztof Kobusowie**, którzy od lat pokazują, że podróżowanie z dziećmi to zupełnie nowy wymiar przygody: - To książka zmuszająca do myślenia. Pokazaliśmy w niej, jak duże zmiany zaszły w Świętokrzyskiem, to dziś wspaniałe miejsce na rodzinne wycieczki. Z „Podróżownikiem” żadna droga nie będzie się dłużyć, a dzieci – zapełniając książkę swoimi pracami – zyskają wspaniałą pamiątkę z wyjazdu. A dzięki zawartym w przewodniku licznym naklejkom, grze planszowej, kartom memo i tangramom poprzez aktywną zabawę mogą poznawać region - podkreślała Anna Kobus.

Anna i Krzysztof Kobusowie

Jacek Kowalczyk, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego zapowiedział, iż wydawnictwo będzie elementem kampanii promocji województwa świętokrzyskiego i jego atrakcji turystycznych w województwach ościennych.

M.N.

„Podróżowniki” to niezwykła seria książek dla dzieci, będących udanym połączeniem przewodnika i kreatywnego pamiętnika. Dzięki zamieszczeniu w nich zadań dzieci lepiej poznają odwiedzane miejsca, a także wiele nauczą się o otaczającym je świecie. Seria otrzymała prestiżową Nagrodę Magellana w kategorii Wydarzenie Roku 2015. Dotychczas ukazało się 10 tytułów „Podróżowników” - dedykowanych konkretnym krajom lub regionom Polski, m.in. Warmia i Mazury, Wybrzeże Polski, Turcja, Włochy, Egipt. Więcej o „Podróżowniku. Świętokrzyskie” i całej serii dowiecie się na: <http://www.mac.pl/rodzic-i-dziecko/podrozowniki>

„Podróżownik” wybrał się z wizytą do Pacanowa

Świetny wynik świętokrzyskiej turystyki w tym roku

Jak wynika z informacji przedstawionych przez Główny Urząd Statystyczny, rok 2016 jest rekordowym jeżeli chodzi o sprzedaż miejsc noclegowych w województwie świętokrzyskim. Odwiedza nas coraz większa liczba turystów, również z zagranicy. Rekordowe były przede wszystkim wakacje, które dotychczas nie były najmocniejszą stroną naszego regionu.

W opublikowanym w tym tygodniu raporcie Głównego Urzędu Statystycznego przedstawione są dane za 9 pierwszych miesięcy tego roku, a zatem 3 pierwsze kwartały. Wynika z nich, że liczba sprzedanych noclegów w hotelach, pensjonatach i motelach

wzrosła o ponad 20% w porównaniu z tym samym okresem w roku 2015. Znaczący jest wzrost jeżeli chodzi o turystów zagranicznych, których liczba wzrosła o 33%.

- Po udanym pierwszym półroczu dla świętokrzyskiej turystyki spodziewaliśmy

się dobrych danych, ale nie aż tak dobrych. Świetnie wypadł okres wakacyjny, w którym wcześniej nigdy nie byliśmy bardzo mocni. Polacy wyjeżdżali zagranicę albo nad polskie morze lub w góry, ale nie świętokrzyskie. Tym razem było inaczej. W trzecim

Skansen w Tokarni to jedna z najliczniej odwiedzanych atrakcji w regionie

kwartale tego roku sprzedaliśmy aż pół miliona miejsc noclegowych i jest to najlepszy wynik od lat - komentuje dane GUS **Jacek Kowalczyk**, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Sprzedż miejsc rośnie nie tylko w obiektach skategoryzowanych, ale również w pozostałych turystycznych obiektach noclegowych. Tu wzrost wyniósł 16%. Co zdecydowało o tak dobrych wynikach naszego województwa?

- Przede wszystkim powstała oferta, która zachęca ludzi do odwiedzenia Świętokrzyskiego. Nie jest ona kierowana tylko do szkół, ale również do młodych oraz rodzin z dziećmi, które chętnie wybierają się do takich miejsc jak Bałtów, Pacanów czy Kurozwęki. Poprawiła się również sama baza noclegowa, a obiekty coraz mocniej stawiają na specjalizację. Staliśmy się bardzo silnym regionem dla strefy Wellnes & Spa, turystów przyciągają szlaki tematyczne takie jak winiarski czy kulinarny - wylicza **Jacek Kowalczyk**.

Czy rok 2016 może być dla Świętokrzyskiego rekordowy? Wiele na to wskazuje bowiem wcześniej przyszła zima, a to oznacza, że właściciele wyciągów narciarskich mogą niebawem otworzyć sezon.

- Taka aura i coraz lepsza oferta stoków narciarskich może przyciągnąć do nas zamoznych klientów z Warszawy i bardzo liczymy na to, że będzie to dobry sezon dla miłośników białego szaleństwa w naszym województwie - podsumowuje dyrektor Kowalczyk.

Mateusz Cieślicki

Kolejne smakołyki w Sieci

O sześciu nowych członków powiększyła się Sieć Dziedzictwo Kulinarne Świętokrzyskie. Z kolei o wpis na Listę Produktów Tradycyjnych ubiega się pięć świętokrzyskich specjałów.

- Cały czas poszerzamy ofertę i ilość podmiotów sieci, mając nadzieję, że stworzymy wspaniałą grupę do współdziałania. Przynależność do Sieci

bardzo pomaga rozpoznawać i podkreślać markę wyrobów czy produktów. Wiele osób to potwierdza - mówił **Piotr Żołądek**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Wśród nowych członków sieci znaleźli się: DIS Spółka Jawna Artur Dul i Wspólnicy, Hotel Ciżemka z Sandomierza, Gospodarstwo Rolne Artur Prusek ze Świerkowa w gm. Radków, Gospodarstwo Rolne Janina Krystyna Kula z Wełecza w gm. Busko Zdrój, Koło Gospodyń Wiejskich z Drożejowic w gm. Skalbierz, Gospodarstwo Agroturystyczne „Na górce” z Wiącki w gm. Bodzentyn i Piekarnia Jadwiga Bednarska z Iwanisk.

O wpis na Listę Produktów Tradycyjnych ubiega się pięć świętokrzyskich specjałów:رسالceson z Okoła wyrabiany przez Gospodarstwo Rolne Jerzego i Ewy Walczyk w gm. Bałtów, tort czekoladowo-orze-

Sieć Dziedzictwo Kulinarne Świętokrzyskie to część Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne, które prowadzi działania mające na celu rozwój turystyki kulinarnej poprzez wspieranie lokalnej produkcji żywności naturalnej, bezpiecznej i smacznej.

chowy Moniki Pasterczyk z Rżuchowa w gm. Sadowie, kielbasa swojska opatowska Agnieszki Kędziory z Opatowa, chleb na maślanecze z Lipnika z piekarni, której właścicielem jest Marek Maciąg oraz ser „Zagajnicki koziarz” Marcina Kutery z Gromadziec.

Aktualnie na Liście Produktów Tradycyjnych znajdują się 72 produkty z regionu.

Monika Warelis

Radni Sejmiku z prestiżowym wyróżnieniem

Radna Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Ewelina Bień, prezes Stowarzyszenia na rzecz Wspierania Aktywności Lokalnej „Zielonka” została wybrana Menadżerem Roku 2016 w kategorii Społeczeństwo. Natomiast radny Krzysztof Dziekan został Menadżerem Roku 2016 w kategorii Rolnictwo. Podczas gali w Centrum Kongresowym Targów Kielce poznaliśmy najlepszych menadżerów w województwie świętokrzyskim, wybranych w organizowanym po raz pierwszy przez Echo Dnia plebiscycie.

Tytuły i wyróżnienia zostały przyznane osobom w uznaniu ogromnej roli, jaką odgrywają dla rozwoju całego regionu oraz poszczególnych powiatów.

- To dla mnie ogromny zaszczyt znaleźć się wśród tak znamienitych osób. Pracę na rzecz innych i chęć niesienia pomocy zaszczerpili we mnie moi rodzice, którzy zawsze starali się pomagać potrzebującym - podkreśla **Ewelina Bień**.

Krzysztof Dziekan jest właścicielem firmy Dziekan, która konstruuje i produkuje maszyny rolnicze. Urządzenia, które produkuje zawierają najnowocześniejsze na rynku rozwiązania technologiczne, wiele rozwiązań zostało zastrzeżonych w Państwowym Urzędzie Patentowym.

Podczas gali w Centrum Kongresowym Targów Kielce

Plany i założenia Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego

Podczas obrad Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego 5 grudnia wybrano stronę, która przejmie przewodnictwo rady na kolejny rok. Będzie to strona pracodawców. Na przewodniczącą rady wybrano Tomasza Tworka, prezesa Zarządu Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych Lewiatan, który przedstawił główne założenia oraz tematy, którymi WRDS będzie zajmowała się w 2017 roku.

- 8 grudnia minie rok, od kiedy przewodniczącej Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego. Wtedy umówiliśmy się, że co roku będziemy wybierać strony, które będą kierować pracami rady. Rok temu był to samorząd, teraz zostali rekomendowani pracodawcy – mówił marszałek województwa świętokrzyskiego **Adam Jarubas**, który przewodniczył posiedzeniu rady.

Członkowie rady zatwierdzili zmiany składu Prezydium WRDS oraz wybrali na przewodniczącą rady Tomasza Tworka, prezesa Zarządu Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych Lewiatan.

- W tym roku chcemy poświęcić czas na to, aby ideę rady oraz jej działalność przybliżyć mieszkańcom województwa świętokrzyskiego i uświadomić im jak ważne są te spotkania, w ramach których możemy stymulować oraz koordynować działania i

Tomasz Tworek będzie przewodniczył WRDS w 2017 roku

wpływać na pozytywne efekty – mówił **Tomasz Tworek**. - Drugim ważnym tematem jest szkolnictwo zawodowe, stworzenie spójnego systemu kształcenia, stworzenie kampanii promocyjnej, która pokaże,

że zdobywanie zawodu jest dobrym kierunkiem i nie będzie się kojarzyć pasze – mówił Tomasz Tworek i dodał, że dobrze wyszkolona kadra napędzi gospodarkę w województwie świętokrzyskim.

Praca w sieci jest jedną wielką przygodą – „Pasjonaci IT”

O satysfakcji, możliwości rozwoju, kreatywności i wielkiej przygodzie - tak o swojej pracy w sektorze IT, który jest najprężniej rozwijającym się na świecie opowiadali liderzy z sukcesem działających firm w branży podczas trzeciej edycji „Pasjonatów”. W spotkaniu w Regionalnym Centrum Naukowo-Technologicznym w Podzamczu wzięło udział 65 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych województwa świętokrzyskiego. Tym razem wiodącym tematem było programowanie.

To trzecia edycja „Pasjonatów”, z czego dwa spotkania zostały poświęcone branży IT. W październiku młodzież oraz przedsiębiorcy rozmawiali o tym jak zarobić w sieci. A podczas spotkania 12 grudnia dyskutowano o karierze programisty. W wydarzeniu uczestniczyła młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych z: Ostrowca Świętokrzyskiego, Łopuszna, Włoszczowy, Starachowic, Chęciny, Końskich, Jędrzejowa, Sandomierza, Łącznej.

- Zgłoszeń do udziału w obecnej edycji Pasjonatów było więcej niż miejsc. Mamy limit 60 osób, a na liście rezerwowej zapisanych jest 20 chętnych uczestników. Programowanie jest bardzo ciekawym tematem dla młodych osób. Zastanawiamy się, czy w przyszłości nie powtórzyć tej samej tematyki – mówiła **Barbara Zamożniwicz**, rzecznik młodzieży przy Urzędzie Marszałkowskim Wo-

jewództwa Świętokrzyskiego, pomysłodawca „Pasjonatów”.

Mentorką spotkań z tematyki IT jest **Katarzyna Pura** z firmy tabletwo.pl. – Jeśli w jakiejś firmie zapytacie się jakich pracowników potrzebują, to odpowiedzą: programistów. Cieszę się, że tu jesteście. Życzę, żebyście odnaleźli swoją pasję i realizowali swoje ambicje – przywitała młodzież Katarzyna Pura, młoda kielczanka, która z sukcesem prowadzi firmę, podróżując po świecie i rozwijając pasję do nowych technologii.

Mówcy opowiadali o swoich firmach, pracy, która jest ściśle połączona z ich pasją.

Wojciech Wąsik z Transition Technologies podkreślił, że zawód programisty daje wielkie możliwości rozwoju, sprawia satysfakcję oraz rozwija kreatywność.

Jakub Juszyński z Fajnego Studia Kreatywnego próbował podpowiedzieć, gdzie młodzież

Warsztat „Tworzenie gry w języku programowania SCRATCH” z Marcinem Winiarskim

ma szukać inspiracji. – Podrózujcie, poznawajcie świat, pomagajcie innym, czytajcie, znajdźcie podobnych ludzi do siebie, rozwijajcie się – mówił Jakub Juszyński.

Marcin Winiarski z firmy Robotechnic.pl opowiedział o swojej drodze zawodowej, a **Albert Ksel** z Axel Media podsumował, że „Działanie w Sieci to jedna wielka przygoda”.

Przedsiębiorcy zaprosili wszystkich na warsztaty: „Tworzenie gry w języku programowania SCRATCH” - Marcin Winiarski, „Zanim będzie kod” - Jakub Juszyński, „Gdzie Java nie może tam Groovy’ego pośle” - Wojciech Wąsik, „Podstawy Java - programowanie gier: pierwszy plugin do gry Minecraft” - Marcin Chwatek.

- Cały sukces „Pasjonatów” polega na tym, że młodym osobom serwujemy wydarzenie, podczas którego mogą się spotkać z młodymi przedsiębiorcami, którzy pochodzą z naszego województwa, lub działają na jego terenie. Zależy nam, aby młodzi ludzie zobaczyli, jak praca w danej branży wygląda w praktyce, jakie są problemy, wyzwania i satysfakcja – dodała Barbara Zamożniwicz.

Organizatorzy:

Fundacja Zaawansowanych Technologii, Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne w Podzamczu, Tabletwo.pl, MAC Edukacja, Rzecznik Młodzieży przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego

Paulina Strojna

Pasjanci IT w Podzamczu

Bombki z duszą

GMC w Staszowie, rodzinna firma, znana z produkcji oryginalnych bombek choinkowych i innych świątecznych ozdób wyróżnia się na tle innych w branży. Nie tylko z powodu głównego produktu, który jest tu dopieszczony do ostatniego wzoru, ale przede wszystkim organizacją całej produkcji. - U nas bombki powstają od początku do końca tylko ręcznie – mówi Lucyna Gozdek, właścicielka firmy, która jest autorką wszystkich wzorów oraz nadzoruje proces wykonania bombek.

Staszowska firma bazuje głównie na ludziach. Cały proces zaczyna się od wdmuchiwanie kształtu za pomocą ust, rąk i gorącego powietrza, potem jest srebrzenie i na końcu zdobienie, malowanie i dekorowanie.

Jednak zanim to wszystko zostanie wykonane, to wcześniej Lucyna Gozdek, artystka, która na co dzień we własnej firmie zajmuje się projektowaniem bombek choinkowych oraz innych świątecznych ozdób tworzy wzory. Inspiruje się najczęściej natu-

ra. Rocznie wykonuje 400, 500 wzorów, których następnie uczy swoich pracowników. - Mamy tu osoby, które kochają rysować, chętnie się uczą powielania wzornictwa i mają cierpliwość, która jest potrzebna do wykonywania bombek – mówi pani Lucyna.

Z tego procesu powstają całe serie szklanych bombek w różnych kształtach, kolorach są: owoce warzywa, bajkowe postacie, zwierzęta, weneckie maski, parasolki, zegary, buty, liście, drzewa, lustra oraz apetyczne słodkości z wisienkami, czy koktajle, albo słone przekąski. Czasem klienci życzą sobie specjalne serie, w których głównym tematem jest np. morze, czy rosyjski pałac.

Każda pojedyncza bombka wyróżnia się kunsztem wykonania, jest niepowtarzalna i klimatyczna. Ciężko taką znaleźć w galeriach handlowych, czy sieciowych sklepach z ozdobami, gdzie dominują dekoracje masowe i wykonane z plastiku.

Pani Lucyna w okresie przedświątecznym jest jedną z najbardziej zajętych osób. Nie dlatego, że trwa sezon, ponieważ dla staszowskiej firmy jego szczyt przypada na miesiące: maj – sierpień. Wtedy produkcja pracuje pełną parą. A bombki są wysyłane między innymi do: USA, Australii, Niemiec, Włochy, Norwegii, Danii, Szwecji, Szwajcarii.

Jest zajęta, ponieważ skupia się na tworzeniu najnowszej kolekcji bombek, którą jak co roku zaprezentuje na Targach „Christmasworld” we Frankfurcie. To wiodące międzynarodowe targi ozdób świą-

Lucyna Gozdek

tecznych, dekoracji domów oraz ogrodów, artykułów okolicznościowych, akcesoriów karnawałowych i balowych. Uważa się je za najważniejsze wydarzenie w branży.

Pani Lucyna organizuje także dla dzieci warsztaty zdobienia bombek w swojej fabryce oraz dziennikarzom z ogólnopolskich mediów opowiada o modzie, sezonowych trendach oraz inspiracjach.

- Tak jak w architekturze, ubraniach, wnętrzach w bombkach w sezonie jest wiele modnych trendów. W tym sezonie mamy

Bombki w kolorystyce bieli, srebra i złota

Proces produkcyjny zaczyna się od nadawania kształtu za pomocą ust, rąk i gorącego powietrza

Pracownicy z cierpliwością nakładają zaprojektowane wzory na bombki

kilka propozycji: kolorystyka typowo leśna, czyli zieleń, bordo, brązy, motywy zwierząt, ptaków, liści, drzew. Mamy też nowoczesne stylizacje bombek w kolorach metalicz-

nego srebra, bieli w połączeniu z indygo. Oczywiście nie brakuje klasyki w kolorach: czerwieni, musztardowego złota, burgundu – mówi Lucyna Gozdek. - Uwielbiam swoją

pracę. Mam to szczęście, że jest ona moją pasją. Od dzieciństwa chciałam rysować, malować, tworzyć – dodaje pani Lucyna.

Paulina Strojna

Warsztaty zdobienia bombek

Takie apetyczne babeczki i mufiinki powstają w fabryce bombek w Staszowie

Prezentowali i podnosili swoje umiejętności zawodowe

Europejski Tydzień Umiejętności Zawodowych był pełen ciekawych wydarzeń w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Morawicy. Jego uczniowie organizowali prezentacje, pokazy i warsztaty, prezentując jednocześnie to, czego się uczą.

Ciekawe wydarzenia trwały w Centrum przez kilka dni. W środę 7 grudnia odbył się bardzo ciekawy pokaz doświadczeń chemicznych i warsztaty z wykonywania kosmetyków. Praktyczne umiejętności nabywane na zajęciach z pracowni analizy leków prezentowali uczniowie kształcący się w zawodzie technika farmaceutycznego, pod nadzorem nauczycieli: Agnieszki Stępień-Dziewięckiej i Moniki Kozubek. Zaproszeni uczniowie

z Zespołu Szkół Ogólnokształcących z Chęciny oraz z Gimnazjum Nr 16 z Kielc wzięli aktywny udział w przeprowadzanych doświadczeniach chemicznych oraz zajęciach praktycznych ze sporządzania kul kąpielowych, błyszczaków i mydeł. Gimnazjaliści mieli także możliwość samodzielnego wykonania niektórych z prezentowanych doświadczeń (m.in. reakcji otrzymywania „sztucznej krwi”, wykrywania skrobi), co cieszyło

się wśród młodzieży dużym zainteresowaniem.

Jak poinformowała Renata Antos, dyrektor Centrum, w trakcie odwiedzin uczniowie uzyskali także niezbędne informacje o technice usług kosmetycznych i pozostałych zawodach, których kształcenie odbywa się w CKZIU. Zostały im zaprezentowane bogato wyposażone pracownie szkolne (m.in. pracownia anatomiczna, pracownia kosmetyczna, pracownia masażu), uczestniczyli w pokazie masażu oraz w szkoleniu z udzielania pierwszej pomocy, podczas którego nabywali praktyczne umiejętności z tego zakresu.

Odwiedzający Centrum w czwartek 8 grudnia mieli okazję wziąć udział w wykładzie oraz prezentacji dotyczącej technik masażu, a następnie uczestniczyć w pokazach zabiegów prowadzonych przez uczniów kierunku technik masażysta.

Ostatniego dnia ETUZ w Morawicy, kobiety mogły poznać techniki samobadania piersi oraz dowiedzieć się więcej o

nowotworach piersi i badaniach mammograficznych. Uczniowie szkoły przedstawili także swoje umiejętności w zakresie radiodiagnostyki i elektrokardiografii.

Dowiedzieć było się można również więcej o profilaktyce antynikotynowej i uzależnień oraz poznać czynniki wpływające na nowotwory krtani, piersi i płuc. Wykłady poprowadzili m.in. lek. med. specjalista psychiatra Anna Sito ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii oraz Jadwiga Zapala z Działu Promocji i Profilaktyki Onkologicznej ŚCO w Kielcach. Odbywały się także warsztaty terapii zajęciowej połączone z przybliżeniem rodzajów terapii zajęciowej. Dotyczyły one m.in. techniki decoupage, papieroplastyki, glony i ozdób okolicznościowych.

W trakcie dnia było można wykonać pomiar ciśnienia tętniczego, tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz pomiar tkanki tłuszczowej, którego dokonywała Magdalena Wolder, dietetyk.

W centrum poznać można było m.in. techniki masażu

„Boże Narodzenie może trwać cały rok, pod warunkiem, że czynisz dobro”

– Proponuję na te święta, żeby wszyscy, którzy przychodzą do danej rodziny, składali do kosza smartfony, aby można było ze sobą rozmawiać – mówi ks. Marian Fatyga, proboszcz parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Skalbmierzu w rozmowie o sensie świąt Bożego Narodzenia i o tym, jak ich istotę przełożyć na wymiar codziennego życia.

J. M.: – Świąteczna atmosfera, rodzinne spotkania, wspólne biesiadowanie – co roku wiele osób niecierpliwie wyczekuje na ten wyjątkowy czas świąt Bożego Narodzenia jak na rzecz oczywistą. Jednocześnie nie zawsze stawiamy sobie podstawowe pytanie: po co my te święta właściwie obchodzimy i jaka jest ich istota?

Ks. Marian Fatyga: – Przygotowując się do świąt Bożego Narodzenia, musimy zastanowić się, co świętujemy. A świętujemy przyście na świat Syna Bożego, urodziny Boga, który, zapowiadany przez proroków, staje się człowiekiem, przychodzi na świat, rodząc się w Betlejem. Trzeba sobie uświadomić, że święta Bożego Narodzenia mają charakter religijny, albo po prostu tych świąt nie ma. Pozostaje tylko bogata i piękna dekoracja, ale często pusta i smutna. Uważam, że te święta dla osób niewierzących są tylko obrzędowością, jedzeniem, smakowaniem.

W całym szaleństwie reklamy, marketingu związanego ze świętami gubimy istotę rzeczy, którą jest celebrowanie narodzin Boga. To przecież początek całej misji Chrystusa, który, zbawiając ludzi, oddał życie na drzewie krzyża. Musimy sobie wciąż uświadamiać tę istotę świąt, ponieważ media zabrały nam ich sens, sprowadzając święta do przeżuwania – zamiast przeżywania. Dlatego, gubiąc tę istotę, często czujemy się po świątach po prostu zmęczeni.

– Cała świąteczna oprawa, tradycja, sprzątanie, zakupy i gotowanie na pewno pomagają stworzyć wyjątkową atmosferę. A na czym polega duchowe przygotowanie się do świąt Bożego Narodzenia?

– Do świąt powinniśmy się przygotować, dlatego jeśli ktoś nie przeżywał pięknie adwentu, który jest czasem oczekiwania, to czas świąt jest dla niego czasem wyrwanym z kontekstu. Dlatego tak bardzo ważne jest całe spektrum duchowego przygotowania – roraty, wieniec adwentowy, pojednanie z Bogiem, komunie przyjmowana w święta. Te wszystkie elementy mają prowadzić nas do istoty świąt, żebyśmy jej nie zagubili.

Ksiądz Marian Fatyga

– To ciekawe, że w okolicy świątecznym okresie wszyscy pragniemy czuć się lepsi niż na co dzień, chcemy pomagać potrzebującym, jest nasilenie różnego rodzaju akcji charytatywnych, bardzo zresztą wartościowych. Skąd się to bierze?

– Ja bym się nie zgodził z tym, że staramy się być lepsi tylko przed świętami. Dobroć jest atrybutem Pana Boga. My przez fakt, że chcemy go naśladować, staramy się okazywać tę dobroć cały rok, tylko ten wymiar dobroci jest intensyfikowany w okresie świątecznym, jest bardziej widoczny właśnie przez organizację takich akcji jak Szlachetna Paczka czy Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom. To sprawia, że jesteśmy może bardziej hojni w tym czasie.

Ale dobroć nie jest przypisana tylko do świąt, w czasie których oczywiście powinniśmy się intensywnie dzielić. Kategoria dobroci jest wartością, którą dzielimy się cały rok. Ona jest w człowieku, tylko trzeba ją umieć wyzwolić. Umieemy ją przecież zawsze pokazać, kiedy jest powódź, katakizm, kiedy idą pielgrzymi i są przyjmowani w domach przez wiernych. Tak więc

dobrym trzeba być przez cały rok, nie tylko w święta.

– W jaki sposób ten duchowy wymiar i sens świąt możemy przełożyć sobie na praktykę życia codziennego, „rozciągając” na cały rok?

– Symbol dobroci, chleb, opłatek, którym się łamiemy w Wigilię, jest próbą pojednania, przebaczenia, zapomnienia, szukania tego, co dobre. W tym momencie rodzi się Bóg, przychodzi Jezus, a ja, jako pielgrzym, mam zadanie wzbudzić w sobie pragnienie tej dobroci, pojednania. Chcę przełamać się tym chlebem, przebaczyć i też prosić o darowanie win. Łamanie się opłatkiem to piękny znak, z którego płynie wezwanie: „Czyń dobro”. Matka Teresa z Kalkuty powiedziała: „Boże Narodzenie jest wtedy, kiedy czynisz dobro”. I to Boże Narodzenie może trwać cały rok, pod warunkiem, że czynisz dobro z motywacji miłości bliźniego, wychodząc z zamknięcia swojego egoizmu.

– Czyli dzielenie się opłatkiem w czasie Wigilii to jeden z ważniejszych momentów tych świąt?

– Oczywiście. Ale chcę zwrócić uwagę na jeszcze jeden ważny moment. Jest nim przekazywanie tradycji poprzez rozmowy z dziećmi, z wnukami, z prawnukami, poprzez opowiadanie, jak wyglądały dawniej święta, wyciąganie starych albumów ze zdjęciami. Święta są też bardzo ważne w kategorii odradzania więzi, bo niestety żyjemy w świecie szalonym, indywidualistycznym, zamkniętym, w świecie gdzie

są ogromne problemy z relacjami międzyludzkimi, tendencją do izolowania się. Wielu ludzi już nawet nie ma czasu usiąść za stołem, popatrzeć na siebie. Poza tym największą tragedią są komórki – ludzie siedzą za stołem i nie rozmawiają ze sobą, tylko patrzą w komórki. To jest naprawdę dramat, więc ja proponuję na te święta, żeby wszyscy, którzy przychodzą do danej rodziny, składali do kosza smartfony, aby

można było ze sobą rozmawiać (śmiech). To bardzo ważne, żeby święta miały wymiar wspomnieniowy, żeby przekazywać tradycje, zwyczaje, obrzędowość, żeby budować wielopokoleniową więź, która odradza się właśnie w takich momentach.

– Dziękuję za rozmowę.

rozmawiała J. M.

Urzędnicy przygotowali „Szlachetną Paczkę”

Po raz szósty Urząd Marszałkowski przyłączył się do akcji „Szlachetna Paczka” Stowarzyszenia WIOSNA ks. Jacka Stryczka. Za zebrane wśród pracowników pieniądze zostały zakupione niezbędne rzeczy, które trafiły do rodziny z Ponidzia.

Ze zbiórki wśród pracowników urzędu zebrano 3 732, 67 zł oraz 1 euro. Za te pieniądze zostały zakupione podstawowe rzeczy, których rodzina potrzebowała: kołdry, pościel, ręczniki, mikser, ubrania, buty, przybory szkolne, żywność i środki czystości.

Paczka trafiła do rodziny mieszkającej na Ponidziu: państwa Piotra i Barbary wychowujących trójkę dzieci: Oskara (13 l.), Weronikę (12 l.) i Wiktora (9 l.).

Pan Piotr pracuje dorywczo na budowach, a pani Barbara zajmuje się dziećmi, podejmując sezonowe prace w polu i przy zbiorach. Rodzice poświęcają dużo uwagi dzieciom, zwłaszcza Oskarowi, który niedowidzi na jedno oko i ma indywidualny tok nauczania w domu. Pan Piotr własnymi siłami stara się odnowić dom, który wymaga remontu.

M.N.

Gorączkowe liczenie pieniędzy

Marek Jarco, koordynator akcji w Urzędzie Marszałkowskim

Urzędnicy ze „Szlachetną Paczką”

Prawnik radzi...

Wspólnie ze Zbigniewem Stefańczykiem, radcą prawnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego pomagamy rozwiązywać problemy prawno-administracyjne, z którymi w swojej pracy spotykają się świętokrzyscy sołtysi. W niniejszym wydaniu odpowiadamy na kolejne nadesłane przez Państwa pytania.

Sołtys z powiatu staszowskiego: – Jeden z mieszkańców naszej wsi podniósł poziom gruntu na swojej posesji przy rozpoczęciu budowy domu. Skutek jest taki, że w czasie deszczu sąsiednie posesje są zalewane. Czy w jakiś sposób można zmusić właściciela posesji do wykonania melioracji czy zainstalowania urządzeń odprowadzających wodę, co rozwiązałoby problem sąsiadów?

Zbigniew Stefańczyk: – Zgodnie z § 11 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2015 poz. 1422) „budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości (...)”. Do uciążliwości, o których mowa w ust. 1, rozporządzenie zalicza m. in. „zalewanie wodami opadowymi”. Jak mówi § 28 wspomnianego rozporządzenia, „1. Działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. 2. W razie braku możliwości przyłączenia do sieci

kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych”. W rozporządzeniu mamy również zastrzeżenie, że dokonywanie zmiany naturalnego spływu wód opadowych w celu kierowania ich na teren sąsiedniej nieruchomości jest zabronione, o czym mówi § 29.

W przypadku podejrzenia, że zostało naruszone prawo, właściciele zalewanej działki powinni wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli do właściwego organu nadzoru budowlanego. Zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2016 poz. 290), zadania nadzoru budowlanego wykonuje powiatowy inspektor nadzoru budowlanego, jako organ pierwszej instancji. Jak określono w art. 81 tejże ustawy, do obowiązków nadzoru budowlanego należy m. in. nadzór i kontrola nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego. Na podstawie ustaleń kontrolnych organ nadzoru budowlanego może wydawać decyzje administracyjne w sprawach określonych ustawą oraz podejmować inne środki przewidziane w przepisach prawa budowlanego.

Drugim rozwiązaniem byłaby droga procesu sądowego w oparciu o art. 144 Kodeksu Cywilnego (Dz. U. 2016 poz. 380) stanowiącego, że właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich.

oprac. J.M.

Fundusz sołecki w gminie Ożarów

Wyjątkowo pozytywną rolę w realizacji inwestycji w świętokrzyskich sołectwach spełnia od lat fundusz sołecki. Nie inaczej jest także w gminie Ożarów - w tym roku wnioski złożyły wszystkie 34 sołectwa, z budżetu gminy przeznaczono na fundusz 533,5 tys. zł.

Z funduszu sołeckiego wyremontowano w mijającym roku wiele budynków i remiz, m.in. w Biedrzychowcu, Dębnie, Nowem, Prusach, Karsach, Lasocinie Suchodółce, Jakubowicach i Wyszmontowie. Instalowane były place zabaw, aktywne place oraz altanki – w Binkowicach /Śmiłowie/, Glinianach, Janowie, Pisarach, Sobótce, Śródborzu, Zawadzie, Tominach, Wólce Chrapanowskiej, Glinianach, Stróży. Wykonano oświetlenie uliczne w Krukowie. Remontowane były drogi w Potoku, Janopolu oraz we Włonicach. Kupiono wyposażenie do świetlic wiejskich i remiz, stoły i krzesła, różne gry dla dzieci i młodzieży, wyposażenie dla Kół Gospodyń Wiejskich w Szymonówce, Jankowicach, Janikowie. Wykonano ogrodzenia placów zabaw w Grochocicach, Sobótce, Janowie, Sobowie.

Dofinansowane zostały lokalne uroczystości, między innymi 95-lecie OSP w La-

socinie, święto ziemniaka w Wyszmontowie. Zlecono opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pozwoleniem na budowę świetlicy wiejskiej w Maruszowie. Zakupione zostały namioty wraz ze stołami i ławkami dla sołectw Sobów i Niemcówka. Wykonano przyłącze kanalizacyjne wraz z utwardzeniem parkingu przy remizie OSP Przybysławice. Przy boiskach w Pisarach, Wyszmontowie, Maruszowie wykonane zostały piłkochwyty. W Janowicach wspólnie z mieszkańcami pogłębiony został staw, w którym mieszkańcy hodują ryby.

Fundusz sołecki jest naliczany oddzielnie dla każdego sołectwa i zależy od liczby mieszkańców. W gminie Ożarów najniższą kwotą dysponuje Janopol – 9,150 tys. zł, najwyższą Sobótka – 30,400 tys. zł. Zgodnie z ustawą o przeznaczeniu środków z funduszu sołeckiego decydują mieszkańcy poszczególnych miejscowości.

W sierpniu i wrześniu odbywają się zebrania w poszczególnych sołectwach, na których zapadają decyzje o przeznaczeniu środków z funduszu w roku następnym. Do 30 września sołtys lub rada sołecka musi złożyć odpowiedni wniosek do burmistrza.

Środki funduszu mogą być przeznaczone jedynie na tak zwane zadania statutowe gminy i można je realizować na gruntach stanowiących jej własność. Jeśli złożone wnioski spełniają powyższe kryteria, są wpisywane do projektu budżetu na przyszły rok. Jak dotychczas wszystkie zgłoszone propozycje przeznaczenia środków z funduszu sołeckiego spełniały te kryteria i były realizowane.

Zgodnie z ustawą gmina otrzymuje zwrot w wysokości 10 proc. kwoty wydatkowanej na fundusz sołecki w danym roku.

A.N.

- A teraz proszę patrzeć mi głęboko w oczy. Adin, dwa, tri...

- Ustaliśmy, że podczas dzisiejszego kursu pan marszałek poprowadzi lokomotywę, a pan dyrektor będzie konduktorem.

- Dali cię do „podpatrzone, podsłuchane”?
- Na szczęście nie...

- Proszę podziękować panu rektorowi.
Właśnie wymodlił dla pani stypendium.

„Błękitna krew, szlachetny ród!
Lordowska mość, bogactwa w bród!”

- Ja nie mam nic, ty nie masz nic, on nie ma nic...
- To razem mamy w sam raz tyle, żeby wybudować wielką drogę!

Kontynuujemy naszą zabawę – publikujemy kolejne zdjęcie z „lotu ptaka” miejscowości położonej w województwie świętokrzyskim. Państwa zadaniem jest odgadnięcie, co to za miejsce. Odpowiedzi prosimy nadsyłać listownie na adres redakcji **do 13 stycznia 2017 roku**. Wśród czytelników, którzy prawidłowo rozwiążą naszą zagadkę, rozlosujemy upominki.

Miło nam poinformować, że upominki za poprawne odpowiedzi dot. fotografii opublikowanej na ostatniej stronie „Naszego Regionu” nr 11 (119)/2016 otrzymują: **Marian Wolski** z Sędziszowa, **Piotr Borkowski** z Krasocina, **Jakub Tereszczński**, **Andrzej Borowiecki** i **Marek Widanka** z Kielc oraz **Marcin Kalista** ze Starachowic. Prosimy o kontakt z redakcją (nr tel. 41 343 90 37) w sprawie odbioru nagród.